

Орган Лемковского Союза.

Выходит в каждый четверг.

Редакция и администрация в Крыници. — Адрес „Лемко” Крыница.

Всіх читателєй, котры не вплатали ище пренумераты, просиме выровнати якнайскорше рахунки.

Уж вышол с печати иллюстрований Календар „Лемка” на 1936-ый рок.

Ціна одного календара выносит **50 гр.** При замовленях 10 календарей оплату почтову платит редакция.

Пренумерата в краю:
 30 грошей місячно,
 80 „ квартално
 1.50 „ полрочно,
 3 зл. рочно.
 В Амерыці: 1 дол. рочно.
 В Чехословакии:
 2 кор. місячно, 10 кор. полрочно,
 20 кор. рочно.
 Ціны оголошень:
 Ціла сторона 120 зл., 1/2 сто-
 роны 60 зл., 1/4 стороны 35 зл.,
 1/8 стор. 20 зл., 1/16 стор. 10 зл.,
 оголошеня малы за 1 мм. 20 гр.,
 в тексті 30 гр., перед текстом
 40 гр. При місячном и долшом
 оголошеню значна знижка.
 Конто чекове Нр. 404.155.

Христос раждает ся!

Аж и найзавзятійшу злобу, найбільшу ненависть, отганят далеко, а часто и безповоротно Святый Вечер, тот символічний день братаня ся сердец через прибыте на світ Божого Дітяти — Спасителя світа.

Тот Святый Вечер повтарят ся каждого року и ест все новый своима чувствами, котры в нас будит... Горіючи на деревцах свічки и чачка сут, як радость велика, як радость дітяча, в котрой колядами плывут години свят веселия и счастья.

Коли засядеме того року до Святой Вечери, най же тот вечер буде таким самым, як попередны, помимо, же жите ест штораз тяжше и частійше тіни, як світла в нем маме. Най зродит ся в наших сердцах така сама віра в лучшу будучность, яка крипила нас во всі попередны літа.

Знаме всі, же трудно веселити ся против волі души. Але памятайме, же Святый Вечер, то свято Нового Житя, вступ до Нового Року, — аджек радостью треба его начати на тот долгый слідуочий рок. На тых парудесят святочных годин забудме о том, што нас болит и грызе! Звернийме сердца наши ку Божой Дітині и с мыслью о Ней идме в дальший труд через долгых дванадцет місяцов.

Загоріют деревца світлом веселия... Але буде дуже, дуже хат, в котрых ледво лампа буде ся світити, а може и того світла забракне. И будут столы, при котрых засядут численны родини с колядом в слові и в сердци... А будут также самотны хыжины, в котрых згорблены, задуманы люды будут вглубяти ся в минувшость и будут собі припоминати... [Давно, колиси, перед літами, много нас засідало при том столі, а тепер самотно ту и смутно. Слова тихы скаргу понесут Божой Дітині и поліют ся слезы, так щиры, же засмутят Боже Дітя. И вытягне Божа Дітина Свою святу ручку

и буде благословити смутным и самотным, бездомным и хворым.

Тож вы бідакы, смутны и самотны, бездомны и недугы не дайте доступа слезам, бо и вы не сами, бо у вас на Святой Вечери буде Народжєный Христос и даст вам радость, тепло, здраве и Своє Боже товариство. Тож горі имієм сердца!

В тот святый Вечер співайме коляды весело, голосно и радостно, як в попередных літах. Най радость завитат аж и до хат найсмутнійших и до сердец опущєных и самотных. Най всі так бідны, як и богаты тішат ся и радуют тым, же Сын Божий, Спаситель світа — Христос раждает ся!

Всім нашим Пренумераторам, Читателям и Приятелям пересылат щиры желаня **„Веселых и Счастливых Свят”**
 Редакция и Администрация „Лемка”

Обще Собранє членов Т-ва „Лемковский Союз” в Горлицах

отбыло ся дня 22-го т. м. в помещеню Руской Бурсы в Горлицах. Рано о год. 8-ой отслужил О. Канцлер И. Полянскый тиху Службу Божу, котрой выслушали так православны, як и унияты.

По святой Литургии председател Лемко-Союза д-р Орест Гнатышак, открыл собранє и в презыдию собрания вошли Лев Явор-

ский, нотар в Буковску, яко председател и Стефан Барна, управитель школы в Вороблику Королевском, яко секретар.

Д-р Орест Гнатышак представил вычерпуючо историю основаня Лемко-Союза, его ціли и задачи. Докладчик заявил, што Лемко-Союз не являт ся о-ством политычным, лем товариством культурно-просвѣтительным, экономичным и народным. Его ціль поднесене культуры и хозяйства Лемковщины и сохраненє руского имени народа. Положенє лемков отмінне от других племен галицко-русского народа и отмінными путями должна ити работа ку достыженю наміченой ціли. Докладчик попутно вспомнул о частичных успіах Лемко-Союза в области экономичной, культуральной и религиозной. Последством вытревалых старань Лемко-Союза, его їзд и мемориялов, правительственны кругы заинтересовали ся Лемковщином, позволили на введенє в школах лемковских учебников и поперли у ватыканских властей их стараня о утворенє для Лемковщины отдільной, независимой Апостольской Администрации. Ест то успіх о великом значеню для дальшого культурного, национального и экономичного розвита Лемковщины.

Слідуочий бесідник М. Трохановскый пояснил статут О-ства Лемко-Союз, а особенно тоту его часть, в котрой бесідує ся о цілях Лемко-Союза и заявил, што дотеперешне правленє стреміло упорно и систематычно ку достыженю той ціли. Если результаты труда не сут може такы, якы можна бы было осягнути, то частично вину поносят гдєкотры члены, котры не с полным віром заберали ся до организационной работы. Докладчику знаны сут члены-интеллигенты, котры, хоц сами признают потребу такой организации, не дост сильно пропагуют Лемко-Союз серед селян, в последстві чого селяне, баламучєны через украинских священников и их лизунов-свічкогасов, мают

563 24/3
K

58

5946

3(1935) IV Ово

часто о Лемко-Союзі понятє неправдиве и кривдяче. Переходячи

до лемковских учебников

школьных, заявил докладчик, же представлєнє тых учебников за помост до языка польского, як то старают ся их представити перед народом украинцы, єст позбавленє всяких річевых основ. Украинцы боят ся лемковской организации, бо знают, же втотчас их конец на Лемковщині и тому предпринимают всі міры, штобы Лемко-Союз дискредитовати так перед лемковским населєнєм, як и перед польским правительством. Перед населєнєм представляют они Лемко-Союз, яко организацию польонофильску, взявшу собі за ціль ополячити лемков, а перед правительством знова кричат они, же члены Лемко-Союза то „проклята кацапня” и опасны москвофилы. Ціла тота нагонка со стороны украинцов має на ціли розбити и не допустити до сильного сцементованя ся лемковского населєня, бо для них опасны не львовскы организации, котры раз на рок, або и рідше высылают на Лемковщину своих делегатов, а страшна организация місцева, маюча ту на Лемковщині свой центр и проявляюча ту свою діятеллность. Тым пояснят ся напасть украинцов на лемковскы учебники, котры змістом отвѣчают вымогам школьных приписов, а языково сут оперты на основах языка старословянского.

Бесідник приступил погодивше к докладу касовому и на внесєнє О. Канцлера Полянського обще собранє уділило правлєнє абсолюторию за минувший рок. По короткой перерві приступлено к выбору правлєня, котре выбрано через аклямацию. До правлєня вошли: д-р Орест Гнатышак, яко председатель, д-р Ярослав Сьокало и мгр. Осиф Перелом, яко заступники председателя, О. Канцлер И. Полянский, Методий Трохановский, Теодор Войтович, Стефан Барна, О. Венгрынович, Малецкий Волод., Константин Бодак, Осиф Валецкий, Лев Желем, нот. Лев Яворский, д-р Семен Возняк, нот. Вол. Телесницкий, яко члены. Заступники: Стефан Цюрик, Ал. Иванисик, Евстахий Миланч, Влад. Звірик, Иван Лакус, Тылка Михаил. До контрольной комиссии вошли: Алексей Миланч, Курилло-Гайдова, Теод. Ядловский, Г. Федорчак и Михаил Перелом.

Вычерпуючи слідуочу точку дневной програмы, д-р Орест Гнатышак приступат к обговореню справ школьных. В той области, заявил бесідник, результаты усилий правлєня Лемко-Союза сут ничтожны. Численны мемориялы высыланы в справі лемковских школ до властей школьных и административных не дали таких результатов, яких належало ся надѣяти. Школьные власти покликуют ся на надмір учительских кандидатов и тому выбороти даяке місце для наших кандидатов єст барз трудно. А тымчасом в лемковских школах учат часто учителі, котры не знают нашого языка, што стає ся причином неприязных отношений населєня до школы. В открытой на тоту тему дискуссии забирают голос многы члены—селяне и жадают от правлєня приняти всі міры в том направлєнє, штобы власти школьны забрали с лемковских школ учителей, не знающих руского языка и обсаждали в будучности учительскы посады лем такыма учителями, котры бы могли учити наши діти родной мовы и относили ся до населєня дружелюбно.

Обговорюючи слідуочу точку порядка дня, рішено поручити правлєнє Лемко Союза,

выслати Ексцеленции Апостольскому Администратору Лемковщины мемориял, в котром правлєнє Л. С. має представити религиозны діла Лемковщины согласно с рішенєм общего собраня членов Л.-Союза. По обговореню точки о пляні работы на слідуочий рок, обще собранє членов рішило поручити правлєнє:

1) выслати мемориял до школьных властей и до верховных властей административных в ділі: а) обсаджаня учительских посад в лемковских школах учителями знаючими руский язык и б) наданя тому языкови в школах тых прав, якы належат ся языкови материнскому.

2) выслати мемориял до Ексцеленции Апостольского Администратора Лемковщины в ділах религиозных Лемковщины.

3) утворити с помедже себе редакційный комитет и приняти фахового редактора до редагованя недільника „Лемко“.

4) приняти инструктора, котрый бы іздил по наших селах и лекциями, устроиванєм собрань, отчитами рефератов на темы экономичны и культурно-просветительны занял ся организациом лемковских сел и старал ся о поднесенє тых сел экономично и просветительно.

5) обдумати способы и средства для основаня лемковской бурсы в Кракові, в котрой могла бы найти помещєнє наша молодеж, учающа там до всіх школ, а также учающа ріжных ремесел.

6) устроивати по селах всякы возможны курсы зимущны, маючи на ціли экономичне поднесенє села.

7) Заинтересовати села користями, плывучима с оживленя у нас туристыкы, а также заинтересовати компетентны кругы туристычнымима и літно-отдыховыма теренами лемковских гор.

8) Заохочати наших людей до асекурованя ся на житє в асекураційном Т-ві „Вита и Краковске” во Львові.

По вычерпаню дневной очереди председатель закрыл собранє о год. 4-ой по пол.

Совітске звірство.

Бывший генерал білогвардеєц Рыков оповідат, як то большевики поступают с людьми по звірскы. Он, переодітый за хлопа, подорожовал в послідне літо по всхонной Сибири и в одной манджурской газеті оголошує всьо, што там виділ.

И так в Хабаровску выділ он великий обоз, в котром были помещены узники со всіх совітских республик. Тых узников уживано до пробы, яку силу мают трукочы газы. До того обозу приїзджала от часу до часу совітска комиссия, зложена с генералов, войсковых лікарей и хемиков и робила на людях пробы, як дійствуют трукочы газы. Пробы ділали на вольном воздусі, або по хатах. При одной такой пробі затрули больше, як 300 людей. Ци то не звірство и то в 20-ом столітї?! Тоту вість подаєме за німецком газетом „ll. nützliche Blätter” Нр. 12. на науку тым, котры видят в совітской Росии рай для нашого народа и выдают брошюры, захваляючи житє в Совітах.

Красна армия.

„Kurjer Warszawski” Нр. 353. подає цікавый опис совітской армии, котрый в скороченю подаєме.

Совітска армия занимает головне положєнє в совітском обществі и єст костью костей большевизма. На каждом кроку подчеркиує ся тісну звязь медже армиом и обществом. Армию уважат ся там за школу культуры политичной и тому армия занимает в Совітах упривилегиованє положєнє. Если бы тепер кто запытал ся, кому добре жиє ся в Росии, то сміло можна отвітити: „войкам“,— бо они сут окружены старанном опеком теперешного режима.

В часі голода, пануючого в великой части совітской Росии, доложено всякы усилия, штобы отряды войсковы не зазнали жадного недостатка в кормі и лем одна армия не отчула того голода.

Армия тота была давнійше интернациональна и не признавала жадной национальности. Каждый член организованого пролетарията, якоинибудь державы, без перешкоды мог быти приняти на каждый курс, до каждой школы войсковой и мог остати аж и офицером красной армии. Тепер наступила зміна, доступ до армии для чужих людей єст совсем закрытый и чужди комунисты могут што найвысше одержати тытул „почетного воина” красной армии.

Красна армия числила в січні 1935 р. 940 тысячей войска. Тот стан уважают в Совітах за выстарчаючий лем тому, же армия поробила великы поступы в моторизации отділов и в их техничном выеквипованю. Рочный контынгент рекрута выносит в Росии 1 1/2 милиона людей, але многы користають с льгот родинных и не служат при войску. Не принимают до войска и тых, котры не хотят служити в красной армии с побуждений совісти (котры не признают большевиков), але такы подпадають примусови трохлітней работы для державы, котру отбывають в нарочных заведенях и отділах.

Совіты мают великы запасы резерв и могут они в случаю войны выставити 10-миліонну добре вышколену и выеквиповану армию.

ДНЯ 12. СІЧНЯ 1936 р.

отбуде ся

в Селі Радоціні горлицкого повіта

Обще Собранє

ЧЛЕНОВ ЧИТ. ИМ. М. КАЧКОВСКОГО.

Початок о год. 5-ой веч.

Порядок обрад:

- 1) Открытє Собраня.
- 2) Выбор президии Собраня.
- 3) Доклад: а) касовый, б) библиотеки, в) аматорского кружка.
- 4) Удїленє абсолютории уступаюч. выдїлу.
- 5) Выбор нового выдїла.
- 6) Внесеня членов.

По нарадах и в часі собраня деклямації и співы хора.

За выдїл:

председатель: свящ. І. Крытский
секретар: Д. Прокопчак.

СВЯТЫЙ ВЕЧЕР НА ЛЕМКОВЩИНІ.

Через прадавне сусідство Лемковщини с поляками и словаками многи обряды сут на тых землях одынаковы и тепер трудно сказати, якого они сут походження.

Може найбільше тых обрядов лучит ся со святами Рождества Христового и со Святым Вечером.

Велию уважат наш народ за день прощаний и тому в тот день встают всі вчас рано, робят на перебіжкы, не вадят ся, не гнівають и не плачут, бо такый буде цілый рок. В том дні жены не ходят до сусідов, бо тото приносить несчастье. Добре єст, як першим гостем в дому буде мужчина, а уж велике счастье на цілый рок ворожит жид, котрого ся часто нарочно запрашат. В тот день не позичат ся нич, ани не купує, бо бы цілый рок гроши с дому выходили. Газдыня мече птахам зерно, штобы не выдало зерна в поли и в стодолі, а для кур сыпе с рукава корм и скликує их. Если ся збігнут скоро, то означат, же будут ся нести добре. Зле єст, если столче ся даяка посуда, бо втотчас умре ктоси с родини. По полудни заметають 10 раз хыжу, штобы поле не зарастало буряном.

Хлопы приготавливают дырва и пашу на час святочный и всі ждуть нетерпеливо вечера и конца поста. Не пють ани воды, бо бы им вороблі „выпили“ зерно.

Як ся уж змеркат, всі мьют ся и одивають святочно. До повалы прибивають „віху“, або часом украшене яблоками, оріхами, квітами и печивом деревце. Газда иде до саду и бє обухом топора пнякы слабо родячих дерев, бесідуючи: „будеш родити, бо ты зрубам“. На столі под обрусом розстеляють сіно, а на дылинах солому. Свіжу солому обувають до скорень и по святах служит она, яко лік на горло. С розстеленой соломы крутят повересла и окрочають нима овочевы дерева, штобы не нищило их хробацтво.

Перша зоря.

Коли появит ся перша зізда, хозяйка накрыват стол, кладе на обрус чеснок, штобы поле зародило, и гроши штобы ся они множили. Под стол кладут сокыру, штобы всі были здоровы, як сталь и дойник с водом, штобы ся коровы добре доили. До горнятка с пшеницом втыкають воскову свічку, котра горит через цілый час вечери. Господар вносить сноп овса, стає с ним в дверях хаты и бесідує: „Помагай Бог на счастье, на здоровє, на тот Новый Рок!“, на што ціла родина витат єго словами: „витай полазнику, откаль ты? — С Полонного!—Най буде полонне, полонне, полонне! Пак ставят господар сноп в куті, всі сідають коло стола и начинат ся

Свята Вечера,

котру попереджат молитва. Господар отверат окно и кличе: „Ангелы крещены, просиме до вечери“. По молитві ділят ся всі просфором с медом: Пак выпивають по пугаріку и закусуєт чесноком, штобы были здоровым, як чеснок, штобы черес цілый рок блохы, ани жаден инший гыд не докучал тому, кто їст чеснок в лупі, бо приповідка бесідує: „не луп єго до голого, штобы ты хранил от всього злого“. Хозяйка подає стравы, котрых має быти 12, так, як было апостолов. Ложкы не можна опустити на землю, бо ктоси с родини умре. Таксамо

умре ктоси, если число вечеряющих єст не до пары. Ложкы не откладат ся на стол, але держит ся их стоячо, штобы крижи не боліли при роботі. Їст ся обовязково каждую страву, але каждой стравы кус ся оставлят, штобы не быти лакомым цілый рок.

По вечері молят ся знова всі и господар бере свічку, выходит на середину хаты и гасит. Если дым свічки иде до кута, то добрый знак, если иде до дверей або окна, — ктоси с родини умре в том році. Пак сідат родина коло стола и співат коляды.

ПОЛАЗНИК.

Полазник єст то наш руский обычай, котрый полягат на введеню до хаты по вечері коня або жеребяти и угощеню єго просфором и стравами. Конь, сымвол першого здорового гостя, котрый завітат по вечері. Худобнійши вводили до хаты вмiсто коня корову. Єст легенда, же звірята о полночи бесідують медже собом, але кто бы их бесіду подслухал, тот умре. Тепер тот звычай впроваджаня до хаты звірят уступил звычайи запрашаня до себе хлопца-полазника.— Наймолодший в хаті, часто пастух, вяже всі ложкы и втыкат до скопа, штобы ся єму стоток не розбігал по пасовиску. Дівчата выбігають перед дом ударяють ложками, а с котрой стороны забреше пес, с той стороны придут сваты. Часто идут под чуджи окна оглядати деревца, а хлопцы переберають ся за Ирода, смерть, чорта, жида и т. д. ходят по коляді.

Вифлєм.

Сут міста голосны и славны, але медже всіма найславнійше єст місточко, в котром народил ся Месия, Исус Христос, Спаситель світа. Коли чуєме тоту назву, будит ся в нас чувство найвысшой любви, видиме бідну печеру, от котрой начало ся нове Царство, котрого конца и границ не буде николи.

Старинне то місто, знане уж за часов патриарха Якова, носило початково назву Ефрата. Пак названо єго Вифлєм, што значит „Дом Хліба“. В Палестыні были два міста той назвы и тому одно Вифлєм, положене на полночи названо Вифлєм Юды, а тото, где народил ся Исус Христос, Вифлєм Давида. Місто тото має барз

Старинну историю,

звязану тісно со Старым завітом. Ту в сусідстві стратил Яков свою возлюбленну Рахелю. Ту поцтива Рут, так добре знана всім со святой истории, зберала колоскы на поли Вооза и ту стала ся, звінчавши ся с ним, матерю Есого, отца Давида. Ту тому молодому пастырови, коли стерег овец своєго отца, приходили мысли до новой библійной поезии. Ту пришол раз до дому Есого пророк Самуил и выбрал Давида на будущего короля. На тых місцах отбыл ся славный в библии бой пастыра Давида с великаном Голиатом. Тото місто наконец выбрал Всевышний на місце святе, в котром народил ся Спаситель світа.

Місто єст невелике, числит всього 8.000 жителей, в том числі перешло половина християн. Лежит оно о 8 кильометров на полудне от Ерусалима, откаль веде дорога Трох Царей. Выходячи с Ерусалима переходит ся через ровнину Рафаим и там встрічає цыстерну,

котру называють „Студня Св. Трох Мудрецов“, а дальше монастыр грецкий св. Или, окруженный олівныма гаями. В дальшой подорожи маме по лівой стороні долины, котры доходят аж до моря Мертвого, аж наконец видиме перед собом святе місто Вифлєм, а на право от него місто Вет-Джала.

ВЕРТЕП.

Каждый богомолец, котрый пришол ту оглянути святы місца, иде найперше до святыні, под котром находит ся печера, где народил ся Исус Христос. Со святыні сходит ся по кильканадцетох сходах до подземной печеры, выжолобленной в мягкой вапенной скалі, маючой 12 метров долготы и 4 м. ширины. До печеры не доходит никаке природне світло. Освітлена єст 52-ма лампами, котры николи не гаснут. Дылины выложены мрамуром, на стінах висят богаты тканины. Очи глядають місца, на котром пришло на світ Боже Дітя. И дійствительно спостерегають под стіном округле отверстие, окружене праменном серебряном звiздом. Вокруг видно латинску напись, — котра переведена на наш язык так звучит: „Ту с Дівы Марии народил ся Исус Христос“.

Єст то аджек місце, где пришол на світ Спаситель. О пару кроков дальше ведут три сходы до малой, вытесаной в скалі капличкы. По правой стороні видно там місце, где стоял вертеп, по ліво олтар поклоня трох Царей. Злато, кадило и мирру принял ту в дарі Спаситель, а от нас же он дару вірной любви, побожного житя и подданя ся Божой волі во всіх наших наміренях.

Правдивость, же ту именно народил ся Месия, не подлежит найменьшому сомнію. Постарали ся о тото сами погане. По другом великом бунті жидовском и збуреню Ерусалима, приказал цисар Гадриан в р. 130. поставити на святых місцах знакы поганских богов, штобы таким способом затерти святы місца. Однак тото, што мало збезчестити святе місце, причинило ся до отнайденя того місца. В р. 326. цисарова Елена без труда отнашла місце и приказала побудовати на нем прекрасну святыню, котру цар Константын прикрасил богато. Святыня тота заховала ся до тепер в незміненном виді. Лем за Юстинияна в р. 531. добудовано сінь и перероблено хор. Таким способом так місце Рожденя, як и Гроба Исуса Христа сут певны.

Кромі печеры с яслами сут там и други подземеля, як каплица св. Осифа на місци, где по преданю обявил ся єму ангел и перестерег єго перед наміренєм Ирода вирізати всі отрочата. Єст там также капличка невинно вирізанных Отрочат через посіпак Ирода. Єст там и капличка св. Еронима, котрый через 34 літа жил в Вифлємі на молитві и списал коментары до св. Писма.

Ціле місточко настраят богомольцов якимси добробытом и счастьем, видно, же Дітя Боже окружило єго поезиом и покровом Своєго Святого Рождества.

ПОМІЩАЙТЕ

ОГОЛОШЕННЯ

В ГАЗЕТІ „ЛЕМКО“

Жертвуйме на Бурсу!

Уж одинадцет літ веде процес „Руска Бурса” ім. Вен. Мейского в Новом Санчі с містом Новый Санч, а то о свою реальность, вартости около 100 тисячей зл., положену в середной части міста Нового Санча, обнимаючу мурованы дома с великим, бо майже морговым огородом, обведеним желізными штахетами на каменном подмурованю.

Процес тот вела до тепер „Руска Бурса” головно при помочи пожертвованій наших емигрантов-лемков в Америці, а што тота помоч устала, оказала ся потреба окончити процес при помочи пожертвованій наших сел, ту на Лемковщині, бо расходит ся о маєток Лемковщини.

Початок до того был зділаний на общом собраню членов „Руской Бурсы”, отбытом дня 27-го жолтня т. р. в Крыниці, бо там было рішено собрати способом пожертвованій на судову апеляційну оплату процесову в высоті 246 зл., котра то квота єст уж собрана и оплачена.

На том однако не конец. На день 10 січня 1936 р. єст назначена уж четверта

в том процесі апеляційна росправа в Кракові, а в який то час позднійше, отбуде ся уж трета в том процесі росправа в Верховном Суді в Варшаві — и аж так буде тот процес о маєток „Руской Бурсы” в Новом Санчі с містом Новый Санч окончений.

Штобы отже роздобыти гроши на покрытие издержек тых двох послідных процесовых росправ, свертаем ся тою отозвою до сел новосандецкого и гдекотрых горлицкого повіта, у которых не были еще получены пожертвованія, на оконченє процесса со слідуючої просьбой:

В часі Рождественских Свят єст по наших селах старый и дуже хороший обычай соберати т. зв. коляды на добры ціли. Просим протое о отсупленє тых коляд в цілости, або в части на оконченє процесса о маєток „Руской Бурсы” в Новом Санчі.

Кромі того просим и М. Г. поодынокых людей, котры схотят от себе надослати пожертвованія на тою ціль, штобы изволили тое зділати.

Пожертвованія можна присилати, як хто хоче, або на адрес газеты „Лемко” в Кры-

ниці, або на адрес председателя О-тва „Руска Бурса” в Новом Санчі — О. Романа Прислопского в Жегестові. Пожертвованія будут обявлены в газетах: „Лемко” и „Земля и Воля”.

Выділ „Руской Бурсы” в Новом Санчі:

О. Роман Прислопскій
председатель

Мет. Трохановскій
секретар

Крыница, дня 24. грудня 1935.

ЦИ КУПИЛИ ВЫ УЖ
КАЛЕНДАР

ЛЕМКА

на 1936 рок?

ЕСЛИ НІ, ТО ЗРОБТЕ ТОТО,
ЯК НАЙСКОРШЕ!

КАЛЕНДАР КОШТУЄ ЛЕМ ВСЬОГО

50 грошей.

Як выгледат Аддис Абеба и як живут там люды.

Вїзджаючи до столицы Абисынии, Аддис Абебы, видит подорожний розлогы крякы о блищачих листьях. От тых дерев розносит ся запах, як от кадила.

Єст то ліс евкалиптусовый, яким окружене єст місто и котрый выдає бальсамичный запах.

Аддис Абеба лежит в котлині под высокыма горами. Желізнодорожний дворец єст 1-дно поверхный, пространный и має пространны будынки и площади. Місца там собі не жалуют. Дворец належит до французов, котры суг властителями желізной дороги абисынской. Разом с другыма будынками творит он отдільну оселю с власныма огородами и садами. Рядат ту французы, котры маот власну полицию.

От дворца иде широка асфальтом выложена улица. Веде она до королевского дворца. Єст то одынока улица в том місці, по котрой можна безпечно ходити, бо другы суг так выбоисты, же не уступают в ничом нашим лісовым дорогам.

При той улиці суг росшмарены домикы. Малы, рідко одноповерхны, с бляшаныма дахами, а дальше от центров суг лепянки в виді копиц сіна. Близше королевского дворца видно ладны дома и вилі, котры належат до заграничных посольств, прекрасна катедра св. Юрия, пару гостинниц и правительственных домов.

Улицами не ходят, а біжат дрындом автохтоны. Каждый босый, без накрытя головы, овиненый в білу опанчу. Каждый, аж и хлопята, має на рамени карабин, або хоц даяку стару фузию, бо абисынец не ходит николи без стрільбы.

На мулах їздят богачи, або достойники окружены слугами. Тоты также босы, але в капелюшах. В Абисынии каждый пан, або кто хоче кроити пана, їздит со службом. Посмотрте,—здыбалю ся двох добрых знакомых. Обняли ся за шию и цілуют ся крїпко, раз, другый, третий. Як лем наблизили ся ку собі, слуга подносит свою опанчу и засланят ньом своєго пана от улицы, штобы даяке завистне око не росорвало приязни. Абисыния єст край чаров и суєвіря.

До якогоси дому иде пан со своим службом. Напротив него выбігают с ворот дома невольники и слугы, кланяют ся аж до пояса, а дакотры цілуют пана в коліно. Заховали ся в Абисынии звычай, забыты давно в Европі.

Чим близше королевского дворца, тым рух єст сильнійший. Попри мулах, конях и верблюдах видно также мкнучи самоходы. Сїдят в них краєвы достойники, або европейцы.

Недалеко місца пребывания короля отпочиват полк, який приїхал с полудня. Всі оглядают с дітинячом цікавостью самоход.

Перший раз в житю видят чудесный воз, котрый иде без коней и не могут ся начудовати, же штоси таке єст можливе на світі.

Спека с каждым годином стає ся страшнійша. Аж нагло роздає ся гук арматного выстріла. Ах, то полудне. Армата с королевского дворца таким способом дає знати, же маме годину шесту. Так, шесту, не дванадцету, бо в Абисынии числят день не от полночи, а от восхода сонца.

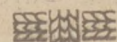
Кто хоче познати старинны памяткы по давных абисынских королях, тот най иде до Адуи, або до святого міста Аксум, полного святынь и монахов. Тепер заняли тоты міста италияны. Кто хоче познакомити со старынныма церквами и давныма святыма книгами, тот мусит іхати до Гондар и над озеро Тана на полночи. На его островах стоят от віков старинны монастыры. Ту в Аддис-Абебі ніт и не може быти жадных старинных памятков. Столица єст нове місто. Має всього 50 літ. Коли славный цисар Менелик прилучил полудневы провинции до старой Абисынии, втотчас перенес столицу с Аксум до середины новой державы и начал будовати нову столицу, котру его жена Таиту назвала Аддис Абеба, по нашому — Новый Квіт.

Місто лежит барз высоко — два тысячи шестсот метров над уровень моря. Кто не привык до той высоты, тот мучит ся ту барз скоро и с трудом отдыхат по короткой дорозі. Тож европейцы їздят ту самоходами або верхом. Але автохтон в потребі перебігат без змученя с одного конца міста на другый, удаленый о 25 км. и назад. Піхота абисынска потрафит денно робити и по 100 км. Направду конскы сердца маот абисынцы.

Аддис Абеба єст 10 раз пространнійша от Варшавы, але населеня має лем 130 тысяч. В том числі єст 10 тысяч чужжих. Переважно суг то грекы и армяне. Труднят ся ту торговльом, як на цілом восході. И всяди одынаково их не любят за их вызыск. Без милосердя ошукуют они тутешного хлопа, знаючи о том, же он не знає ся на товарі и не уміє числити. Правдивых европейцов было ту перед войном всього 2 тысячи, а тепер єст их около 500. Абисынцы их не любят за их захланность и неуцтливость. Медже европейцами єст найбільше купцов. Продают они абисынцам стары полякерованы пудла за новы самоходы, фалшуют вина и конякы. Ошустов, як єст ошуство доказане, выселяют.

Година дванадцета, наша шеста пополудни. Западат змерк и місто погружат ся в темноті. Лямп на улицах ніт. Каждый світит собі сам літарком або лучивом.

О год. 9-ой тихо и пусто на улицах. Можна выходити лем за перепустком. Стада здичилых псов снуют ся по улицах и выжерают отпадкы. Коло них пересуне ся часом шакаль, або за сміє ся прочливым голосом гиєна. Каждый отвертат нос от мерзкого смроду, який несе со собом тото шкарадне звіря

КОМУНІКАТ.

Понеже помню обов'язуючих приписов и обіжника пов. Староства в Н. Санчі с дня 22. мая 1935. Ч. Б. II. 9:Ke|35. - ряд товариств и обществ по случаю уряджанных через себе забав, фестывов, льотереи и т. п. импрез, в дальшом тягу зберат (квестує) даткы в грошах и натурі от ріжных людей, фирм, институции, а также своих членов без попередного одержання позволения,—прото Староство повітове в Новом Санчі поновно пригадує, же всякы зборы жертв в грошах и натурі на згоры Perezначену ціль так под голым небом, в льокалях публичных и приватных, як также способом домокружным (от хаты до хаты) сут недозволєны без попередного одержання позволения властей отвітно до приписов закона с дня 15. марта 1933. о публичных зборах (Дн. З. Р. П. Нр. 22. и заряджєня Мин. Вн. Діл с дня 14-го липня 1934. о способах переведєня публичных зборов, а также контролі над тыма зборами (Дн. З. Р. П. Нр. 69. поз. 638).

По мысли арт. 11. наведеного закона о публичных зборах, кто выкратит против постановлєням того закона, або заряджєнь выданных на єго основі, подпадат в трыбі администраційном карі ареста до 1-го місяца и карі грошевой до 1000 злотых, або одной с tych кар. Кары тоты будут накладаны и на людей уряджающих зборы и на tych, котры будут переводити публичны зборы.

Староста: Д-р М. Лах.

ЖЕРТВА НА РУСКУ БУРСУ В ГОРЛИЦАХ.

Откликуючи ся на поклик Выділа Руской Бурсы в Горлицах, котрый именован бідной селянской учачой ся молодежи звернул ся с просьбом о жертвы до цілой Лемковщины, члєны Выділа читальні им. Качковского в Ріпнику, а то Клим Усцький, Корнилий Ментус, Николай Кашик и Андрей Оленяк заняли ся збором продуктов в селі Ріпнику и собрали 160 килограмов жита.

Слава труженникам и жерводателям, благодарєнє священнику, котрый в церкви добрым словом заохотил людей до жертвенности.

Ріпник кличе до збора жертв Ваньовку и надіє ся, што Ваньовка не остане позаду.

Выділ Руской Бурсы в Горлицах.

Япония хоче забрати Кытай.

С Шанхая доносят: міродательны японскы кругы подають вість, же Япония стремит до заключєня договора с Кытаєм в ціли предпринятя борбы с комунизмом. С трох японских условий, одно єст уж принятє через маршала Чанг-Кай-Чека. Два инши сут предметом нарад и сут держаны в тайні. Власти японскы звернули увагу кытайского правительства на студентскы манифестаций в полночном Кытаю против автономии полночных провинций. Манифестации тоты прибрали острый характер и студенты завладіли желізнодорожным дворцом в Пекинї. Манифестации тоты сут звернены против Японии.

С фронту италиянско-абисынского.

В послідных днях газеты приносят вісти о побідах армии абисынской над италиянами.

На фронті полночном абисынскы войска, оперуючи в районі Тембиен поробили значны поступы. Дедзас Гарлю Кебеде, вожд великой группы абисынской, заатаковал ряд укріплєных италиянских позиций на дорозі Макалє — Адуа и здобыл 11 машиновых карабинов, 200 ручных карабинов и великы склады амуниции. Абисынцы одержали сильны подкріплєня на цілом фронті в провинции Тигре, што по их мнїю обезпечат их цілковито перед офензивом италиянов, а понадто має уможливити им самым офензиву на позиции италиянскы. Офензива така мала бы быти ведєна в дорозі місцевых нападєв в ріжных пунктах фронта.

Як доносит бюро Рейтера с Адис Абебы, абисынскы приготєвлєня до офензивы сут на полночном фронті цілковито окончены. Ціль офензивы єст выперти италиянскы войска с провинции Тигре.

На полудневом фронті ведля вістей с жерел німецкых, дає ся заобсервовати оживлєнє акции самолетной. Ту ждуть на атак италиянскый на Вебешели, котрый до тепер не послідовал. Донесєня о оживлєню самолетного руху на полудневом фронті потверджають также французскы жерела, котры доносят, же розслідчи леты италиянскы в районі Дольо сягають 60 км в глубину краю.

В Амерыці страшны морозы.

Коли у нас маме уж от кількох дней весняну погоду, в Амерыці в том самом часі панують страшны морозы. Численны місцевости западных и полудневых держав Амерыкы Полночной сут через величєзны снігы отрізаны от світа. Ведля послідных відомостей число жертв, павших от мороза и снігу выносит уж 235 людей.

Коновалец выдалєно со Швайцарий.

Знанный вожд У. О. Н. полк. Евгений Коновалец, котрый жил в послідном часі в Швайцарии, выїхал оттамаль дня 10. грудня 1935 р. на жаданє швайцарских властей. Коновалец выїхал до Франции и осіл початково в місцевости, положєной недалеко границы швайцарско-французской, а погодивше выїхал в незнаном напрямі. Коновалец жил за границом на пашпорт, выставлєный єму литовскыма властями.

Нищат образы Сталина.

Одна с французских агенции подає с Москвы, же велика недавно популярность Сталина в Совітах гвалтовно тепер маліє. В послідных часах занотовано ряд фактов, котры свідчат о той переміні настроєний серед селян и работников.

В Свердловску арестовано 18-ох студентов, котрых задержано при роздаваню лєточок протиз комунизмови и Сталинови,

причем зміст их ображал Сталина. На станциях подземельной желізницы (метро) в Москві пороздерано, або замазано смолом всі образы, представляючи Сталина и Кагановича. В Саратові найдєно в рынштоку бюст Сталина, розбитый молотком. Бюст тот стоял в центральном народном домі и оттамаль был вынесєный, розбитый и шмарєный в рыншток.

Абисыния подає свои условия.

С Аддис Абебы доносят, же негус-негести готов єст перестати провадити дальше войну под слідующима условиями:

1) Италия выцѳат свои войска с территории абисынской.

2) Италия заплатит Абисынии шкоды, нанесєны через войну.

3) Державы признають суверенность Абисынии.

4) Лига Народов вызначит границу межде Италиом и Абисыниом.

Поза тым Абисыния годит ся приняти до себе дорадников заграничных, але ставлять условие, же не можут то быти италияны. От жаданя отшкодованя Абисыния уступит, але на жадны инши уступства не пойде, хыбаль, єсли бы ся удало италиянам розбити цілковито абисынску армию.

Білогвардейцы Семенова на совітокой границі.

С Хабаровска доносят, же до Манджурии приїхал с Японии голосный атаман Семенов, котрый организует там отділы білогвардейцев, Perezначєны до полнєня службы на границі манджурско-совітской. Отділы тоты сут выеквипованы в мундуры и оружіє походжєня японского.

Недалєко совітской границы на территории Манжукю побудовано радиостанцию, котру облужують білогвардейцы и через котру ведє ся пропаганду антисовітску и взыват ся населєнє Далєкого Выхода до оружного повстаня против совітскому правлєю.

Совітске правительство не крыє своего обурєня против білогвардейцам и єст мнїя, же світ слідит тепер за конфликтом абисынско италиянским и не здає собі справы с опасности на Далєком Выході.

Япония будєт 90 военных кораблей.

Япония уложила програму розбудовы флєоты морской, в котрой предвиджєт ся будову 90 новых кораблей. С того числа 28 кораблей єст уж оконченых, а 40 находит ся в работі. Решту має ся побудовати в 1936. р.

Япония приготєвлят ся не на жарты до войны на морі и на случай перєрваня конференции морской має будовати ище больше кораблей.

Што чути в світі.

Льондон: Агенція Рейтера доносить о величезних приготуваннях військових в Єгипті. Много пароходов привозит с Англії військові ладунки різного рода, як самолети, артилерія, чолги, тягарні автомобілі і тисячі зв'язних кольчастого дрота. Под Александриєю знайдено як би друге місто, оточене кільчастим дротом о довготі 10 км. В військовому порті стоїть 80 англійських військових кораблів.

Рим: В Італії зібрано до тепер около 7000 тисяч золотих обручків, котрі поодиноку люди отдають на військові цілі.

Льондон: Наслідником подавшого ся до димисії англійського міністра закордонних діл Самуїла Хора іменовано мин. Ідена.

Брукселя: В Брукселі (Бельгія) заложено фабрику штучного золота, в котрій робить 40 робітників. Землю, потрібну до фабрикації золота спроваджують с бельгійського Конго (Африка).

С Відня доносять: На границі Манджуко і республіки монгольської дошло до боя між 70-ма монгольськими воїнами і японсько-маньчжурським граничним патрулем. В бою загинуло 20 монгольських воїнів і 1 воїн японський.

Льондон: Англицьке загальне мніє домагає ся тепер, щоб Англія доповнила так озброєнє своєї армії, щоб оно не уступало озброєнню армії німецької, французької і італійської.

В Бухаресті вибухли жидівські розрухи. Головним осередком розрухів єст тамтешній університет, котрий с того поводу замкнено. Для здавлення тих розрухів ужито військо.

Нью-Йорк: Предсідатель комісії для закордонних діл сенатор Пітсман в своїй бесіді заатакував остро Японію. По Китаю, сказав он, правительство японське захоче забрати Філіппіни. В тотчас Америка буде мусіти выступити до війни рішальною о судбі Спокойного Океана. Велика Британія розуміє тоту опасність і тому хотіла би вицофати ся с конфликта абисинсько-італійського.

Париж: Правительство абисинське подтверждает вість о занятю через войска раса Ауелю двох позицій італійських в отдаленю 50 км. от Аксум. Абисинці здобули 10 італійських танків, 21 машинових карабінів і 2 тягарові самоходи. До неволі достало ся 7 італійців. Італійські втрати мають бути значні.

Париж: Президент Чехословакии, Бенеш прийняв дипломатичний корпус і в своїй бесіді заявив, же так лично, як і цілий край хоче доховати вірності великим традиціям Масарика в політиці внутрешній і зовнішній.

Москва: В часі пожеги робітничого дому в Иркутску (Сибір) спалило ся 25-ро люда, в том числі 5 жен і 4-ро дітей. В огні попарило ся 26 осіб, в том 9-ро отнесло тяжкі рани. Прибывша пожежна сторожа

не могла нічого зробити для спасеня людей с горючого дому.

Манджуко было тереном страшной желізнодорожной катастрофы. Невысліженны злоумышленники высадили в воздух часть желізнодорожного насыпу именно в той хвилі, коли переїздив поїзд. Находячий ся в полном бігу поїзд выскочил с шин и сточил ся в пропасть. В катастрофі згинуло 130 осіб.

С Ерфурт доносят, што в перший день латинських свят на стации Грос Герингеи в Турингии случила ся страшна желізнодорожна катастрофа, котрой жертвам пали 33 людей, 10-ро людей отнесло тяжкі рани.

С Льондона доносят: Правительства Турции, Греции, Румынии и Югославии прирекли дати Англії помоч в случаю, если бы Италия заатаковала Англію на Средземном Морі.

Правительство испанське заявило брытыйскому правительству, же не може пристати на пропозиції Англії в ділі несеня помочи англійської флоті на случай войны англійсько-італійської и багне задержати полную невтральность.

Льондон: Круги політичні увірають, же Англія єст совсем приготулена до веденя войны с Италией.

Рим: Италия, приготуляючи ся до евентуальной войны с Англіей, выслала на остров Родос 18-тысячну армию. В послідних днях выладовали італійські кораблі на Родос великі транспорты кольчатого дрота. Приступлено там также до будовы подземельных укріплень.

Шанхай дня 26, грудня: Трома выстрілами с револьвера убито бывшего вице-министра нанкинського правительства. Убийцами сут два Кытайцы, котрых до тепер не поймано.

Москва: В звязи с напряженным положеніем на Далеком Востоді отбыли ся нарады 5-ох маршалов совітських.

Берлин: Штрека Берлин-Франфурт над Менем была дня 24.XII. тереном страшной желізнодорожной катастрофы. Катастрофа повстала по причині великой гмлы, котра закрыла червене світло и машиниста одного поїзда віхал на поїзд другий. Послідства того столкновеня были страшны. Локмотива и два вагоны впали с моста до ріки. Решта вагонов скопила ся оден на другом. С вагонов выдобули ся нелюдські крики раненых подорожных. Много людей утонуло в ріці. Выдобыто с ріки 23-ох убитых пассажиров, 24-ох тяжко раненых и 50-ох легко раненых.

Нью-Йорк: В одном американском містечку в державі Алябама отбыла ся дня 24-го грудня незвычайна ліцитація. Бурмистр міста, видячи, же финансова господарка громады єст безнадежна, выставил на ліцитацію свою 18 літну дочку, котра вызначала ся ся непересічною красотом.

Дівчину набыл оден банкер за суму 75.000 долларов и прирек ся с ньом оженити. Таким способом спасено финансы міста.

Вісти с краю.

Новый Санч: Дня 21. т. м. краковський воєвода п. Свитальський перевел люстрацію Староства в Новом Санчі. С Н. Санча выїхал п. Воєвода до Закопаного.

В Новом Санчі: арестовано почтового урядника Янковського, котрому зашмаряют спроневеренє 4.500 зл. Гроши тоты Янковський програв в карты.

В Перемишлі выкрыто шайку преступников, котры труднили ся подрабнєм банкнотов 5-долларовых. Арестовано на разі 7 людей.

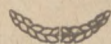
На Гелю оден рыбац зловил величезного лосося вагы 200 кг., за котрого достал 1.000 злотых.

В Верхомлі Великої пов. новосандецкого Ваньо Игнатович со своим женом забрал своему тещови Михалови Баранскому одержаны с Америки гроши в сумі 12.000 злотых и оставил его без средств до житя. Любячом дочком и зятєм заняла ся полиция.

В Поворознику окрали злодіи емерыт. упрывителя школы Алексія Милянчи, забераючи ему 2 карабіны, 1 стрільбу и золотый годинник. Полиция выслідила злодіев в особі Калуцкого с Мушины и Венка с Крыницы. Суд засудил обох по 10 місяцов безвзглядного ареста. Стрільбу и годинник отобрано, и карабіны пропали.

До Нового Санча приїхал с Перемишля знаний злодій Кустро и пошол до ксендза по жебраню. Користаючи с невагы служащей, украв ксендзу скорні, котры хотіл продати на рынку. Полиция придыбала его и сидит в арестах в Санчі.

До склепу Вл. Стычинського в Нов. Санчі закрали ся злодіи и украли 15 шинок. Повідомлена полиция нашла 3 шинки, котры злодіи, утекаючи згубили. Злодіев не зловлено.

КТО ХОЧЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЯ
НА СТАРОСТЬ, АБО ЗЛОЖИТИ ДІТЯМ
ПРИДАНЕ, НАЙ

**Заасекуреє ся
в Асек. Товаристві
Вита и Краковске
во Львові**

В ЗИМІ ОТБУДЕ СЯ В КРЫНИЦІ СЕЛІ
курс ткацкий

Оплата за науку на курсі выносит 2 зл. Участники курсу не достають помещеня и удержаня. Курсанты мусят приготувити льняну, або волняну пряджу. Мусят они обовязати ся перестерігати рыгор школьний.

Зголошеня приймає администрация газеты Лемко в Крыници.